

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТОВ “РОЯЛЬ КАНІН УКРАЇНА”
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАУ
КАФЕДРА ПРОПЕДЕВТИКИ ТА МЕДИЦИНИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ТВАРИН І
ПТИЦІ ІМ. В.І. ЛЕВЧЕНКА**

Всеукраїнська науково-практична конференція

**“АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОЇ ПАТОЛОГІЇ ТВАРИН:
ВИКЛИКИ, ДОСВІД, ІННОВАЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ”**

**присвячена 85-річчю від дня народження доктора ветеринарних наук,
професора, академіка НААН, Заслуженого працівника ветеринарної
медицини України Левченка Володимира Івановича**

6–7 листопада 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 636.09:616.1/4-008.441.1(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор;
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук;
Варченко О.М., д-р екон. наук;
Димань Т.М., д-р с.-г. наук;
Царенко Т.М., канд. вет. наук;
Вовкотруб Н.В., канд. вет. наук;
Сахнюк В.В., д-р вет. наук;
Мостипан О.В., відповідальний секретар

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні аспекти внутрішньої патології тварин: виклики, досвід, інновації, перспективи: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 85-річчю від дня народження доктора ветеринарних наук, професора, академіка НААН, Заслуженого працівника ветеринарної медицини України Левченка Володимира Івановича, 6–7 листопада 2025 р., Білоцерківський НАУ. 156 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

За гепатоліпідозу зміни властивостей сечі собак були малоінформативні.

Отже, хвороби печінки у собак характеризуються змінами властивостей сечі та складу сечового осаду, залежно від перебігу захворювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Howard M. Acute kidney injury and liver disease in an American bulldog with suspected leptospirosis. *The Canadian veterinary journal = La revue veterinaire Canadienne*. 2024. № 65(4). P. 385–388.
2. Kashliak N., Vlizlo V. Hepatic encephalopathy in dogs. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2024. № 15(4). P. 921–925. <https://doi.org/10.15421/0224134>
3. Takashima S., Nagamori Y., Ohata K., Oikawa T., Sugaya T., Kobatake Y., Nishii N. Clinical evaluation of urinary liver-type fatty acid-binding protein for the diagnosis of renal diseases in dogs. *The Journal of veterinary medical science*. 2021. № 83 (9). P. 1465–1471. <https://doi.org/10.1292/jvms.20-0698>
4. Wazir H., Abid M., Essani B., Saeed H., Ahmad Khan M., Nasrullah F., Qadeer U., Khalid A., Varrassi G., Muzammil M. A., Maryam A., Syed A. R. S., Shah A. A., Kinger S., Ullah F. Diagnosis and Treatment of Liver Disease: Current Trends and Future Directions. *Cureus*. 2023. № 15(12). P. e49920. <https://doi.org/10.7759/cureus.49920>
5. Younossi Z. M., Golabi P., Paik J. M., Henry A., Van Dongen C., Henry L. The global epidemiology of nonalcoholic fatty liver disease (NAFLD) and nonalcoholic steatohepatitis (NASH): a systematic review. *Hepatology (Baltimore, Md.)*. 2023. № 77(4). P. 1335–1347. <https://doi.org/10.1097/HEP.0000000000000004>

УДК: 636.8/636.7:616-008

ДМИТРЕНКО Н.І., КАНІВЕЦЬ Н.С., кандидати вет. наук,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

КОЗКА А.О., лікар вет. медицини
Ветеринарна клініка VetExpert, м. Полтава
nadiia.dmytrenko@pdau.edu.ua

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ У СОБАК І КОТІВ: ВІКОВА І ПОРОДНА СХИЛЬНІСТЬ, ВІЗУАЛЬНА ДІАГНОСТИКА

Проведено дослідження поширення цукрового діабету серед собак і котів м. Полтава. Встановлено, що найчастіше цукровий діабет реєструється у віці 7–10 років, породної схильності не виявлено, частіше реєструється у метисів.

Ключові слова: цукровий діабет, порушення обміну речовин, ендокринні патології дрібних тварин, візуальна діагностика.

Цукровий діабет все частіше реєструється у котів та собак, особливо старше семи років і характеризується появою глюкози в сечі та підвищенням її рівня в крові. При діабеті відмічають зміни функціонування різних органів і систем внаслідок порушення вуглеводного, жирового та білкового обміну речовин [1–4].

За 2018–2025 роки в клініці було обстежено 35 собак і 45 котів, у яких виявили цукровий діабет. Серед собак захворювання діагностували у 15 псів і

20 сук, що свідчить про фактично рівномірний розподіл за статтю. У котів, на відміну від собак, цукровий діабет виявили у 30 котів (67%) та у 15 кішок (33%). Отримані дані дають можливість стверджувати про більш виражену схильність до цього захворювання самців котів.

У собак породною схильності до цукрового діабету не встановлено. Ця хвороба реєструвалась у 25 метисів, 3 чихуахуа, 3 шпіців, 1 російсько-європейської лайки, 2 той-тер'єрів та 1 такси. У котів 67 % випадків (32 особини) реєстрували у метисів та по 4 випадки у британської, 6 – у шотландської висловухої та 3 вабісинської породи кішок.

Аналіз вікового діапазону показав, що 29 % хворих собак були до шести років, 42 % віком 7–10 років та 29 % старше 11 років (рис.1).

Рисунок 1. Поширення цукрового діабету за віком у собак

Серед котів цукровий діабет реєстрували в більш старшому віці. У 56 % патологія відмічалась у віці 7–10 років, а 44 % старше 11 років (рис.2).

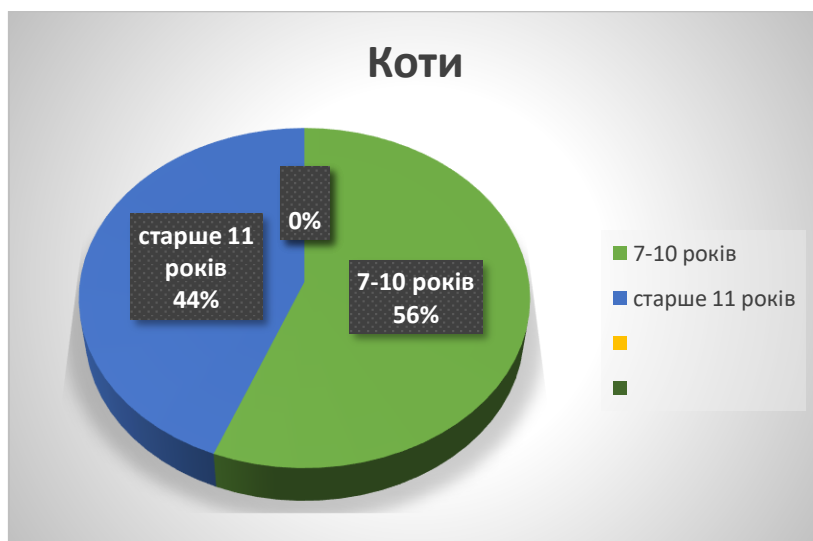

Рисунок 2. Поширення цукрового діабету за віком у котів

Під час проведення ультразвукового дослідження у собак, хворих на цукровий діабет, у більшості випадків виявляли помірно збільшення підшлункової залози, ехоструктура якої була неоднорідною, в паренхімі візуалізувались гіперехогенні вогнища, контури залози – нерівні, не чіткі. Оточуючі тканини в більшості випадків не змінені, однак, у кількох собак виявляли підвищену ехогенність жирової тканини в ділянці підшлункової залози. Ширина правої частки – $15\pm 0,04$ мм (норма у собак до 10 мм), а ширина лівої частки – $13\pm 0,08$ мм (при нормі у собак до 6,5 мм). Діаметр центрального панкреатичного протоку становив $1,3\pm 0,06$ мм (у нормі в собак він не повинен перевищувати 0,6 мм).

У котів під час ультразвукового дослідження відмічали збільшення правої частки підшлункової залози до $9,8\pm 0,2$ мм (при нормі 4,4 мм), а лівої – до $14,6\pm 0,4$ мм (при нормі 9,5 мм). Діаметр панкреатичного протоку був в межах норми або показники його відхилення виявилися не достовірними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кравченко С. О., Боброва В. В. Ультразвукові зміни при гострому та хронічному запаленні підшлункової залози у котів. *Scientific Progress & Innovations*. 2018. №1. С. 138–142. <https://doi.org/10.31210/visnyk2018.01.27>
2. Moshref M., Tangey B., Gilor C., Papas K. K., Williamson P., Loomba-Albrecht L., Sheehy P., Kol A. Concise Review: Canine Diabetes Mellitus as a Translational Model for Innovative Regenerative Medicine Approaches. *Stem cells translational medicine*. 2019. № 8(5). Р. 450–455. <https://doi.org/10.1002/sctm.18-0163>
3. Локес-Крупка Т., Канівець Н., Кравченко С., Щербакова Н., Бурда Т. Вікова динаміка цукрового діабету у свійських собак. *Perspectives of world science and education*. 1st International scientific and practical conference, Osaka, Japan. 2019. Р. 498–502
4. Локес-Крупка, Т.П., Цвілічовський, М.І., Канівець, Н.С., Кравченко, С.О., Бурда, Т.Л. Структурні зміни внутрішніх органів у домашнього kota та собаки при ожирінні, викликаному цукровим діабетом. *Scientific Progress & Innovations*. 2020. №2. С.194–201. <https://doi.org/10.31210/visnyk2020.02.24>

УДК 619:616.516

УЛЬКО Л.Г., д-р вет. наук

Сумський національний аграрний університет, м. Суми

larisau@ukr.net

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ *REMPHIGUS FOLIACEUS*

Представлено сучасні підходи до діагностики, лікування і моніторингу перебігу *Remphigus foliaceus* з акцентом на комбіновані стероїд-щадні схеми.

Ключові слова: листоподібна пухирчатка, собаки, коти, імуносупресія, плазмаферез, циклоспорин.

Remphigus foliaceus (PF) – найпоширеніший аутоімунний дерматоз у собак і котів; а його частка серед дерматологічних звернень становить 0,4–1 %.

ЗМІСТ

Секція 1. Внутрішні хвороби жуйних тварин

Влізло В.В., Сімонов М.Р., Максимович І.А., Чернушкін Б.О., Русин В.І., Леньо М.І., Приступа О.І. Стан протеолізу за субклінічного кетозу у молочних корів.....	3
Личук М.Г., Слівінська Л.Г., Паска М.З., Щербатий А.Р. Клініко-біохімічна характеристика метаболічних порушень у високопродуктивних молочних корів української чорно-рябої породи.....	5
Долецький С.П., Мандигра Ю.М., Родченко Л.М. Зміни вмісту загальних глікозаміногліканів у крові лактуючих корів за впливу препарату Мінпанкор.....	8
Козій Н.В., Шаганенко Р.В., Авраменко Н.В., Шаганенко В.С., Козій В.І. Патолофізіологічне обґрунтування сучасних методів фармакотерапії за бронхопневмонії у тварин.....	11
Гоцуляк М.М., Сахнюк В.В. Зміни концентрації кальцидіолу у кітних козематок при застосуванні вітамінно-мінерального преміксу та мінеральної суміші.....	15
Грицай В.В., Чуб О.В., Саморай М.М. Інформативність використання сенсорів румінації та активності з метою ранньої діагностики зміщення сичуга у високопродуктивних корів.....	17

Секція 2. Внутрішні хвороби коней та свиней

Слівінська Л.Г., Стефанік О.В. Аналіз клінічних випадків обструкції стравоходу у коней.....	20
Влізло В.В., Седіло Г.М., Остапів Д.Д. Стан гемопоєзу у свиней при згодовуванні кормової добавки з органічними сполуками мікроелементів.....	24
Нікітіна Д.Є., Улько Л.Г. Функціональні порушення шлунково-кишкового тракту у коней під впливом хронічного стресу.....	26
Супруненко К.В., Каришева Л.П. Динаміка показників міді в сироватці крові лоша при пероральному застосуванні ретинолу ацетату глибокожеребим кобилам.....	29
Зарицький С.М., Бурда Т.Л. Методи проведення електрокардіографії у коней.....	32
Піддубняк О.В. Комплексна оцінка впливу вітамінно-амінокислотного комплексу на метаболічні процеси у коней.....	34
Тишківська Н.В., Тишківський М.Я. Застосування органічної кормової суміші на основі гумінових кислот у ветеринарії: досвід використання в свинарстві.....	37
Свистун Ю.О., Личук М.Г. Метаболічний синдром у сучасному свинарстві: клініко-патогенетичні аспекти та перспективи корекції.....	40
Костюшкевич К.Л., Єсіна Е.В. Порівняльна характеристика препаратів “Глептосил” і “Біоферон” за профілактики анемії в поросят	43

Секція 3. Внутрішні хвороби дрібних домашніх та екзотичних тварин

Слівінська Л.Г., Федорович В.Л., Федорович Н.М. Порівняльна ефективність імуносупресивної терапії собак карликових порід за неінфекційного менінгоенцефаліту.....	45
Кашляк Н.О., Влізло В.В. Вроджені портосистемні шунти у собак.....	49
Моспан В.Я., Щербатий А.Р. Поширення та діагностика метаболічного синдрому у котів..	52
Андрушак Н.В., Личук М.Г. Гіпотиреоз у собак: поширеність, породна схильність та діагностика.....	55
Водоп'янова Л.А., Бобрицька О.М., Улізко П.Ю. Неврологічна діагностика спинного мозку у дрібних домашніх тварин: сучасні підходи та перспективи.....	58
Собакар Ю.В. Діагностика ендокринопатій у собак.....	60
Морозенко Д.В., Кравченко Н.О. Ферментодіагностика у гастроентерології собак та котів: клінічні випадки з ветеринарної практики.....	64

Фільчугова К.О., Кібкало Д.В. Ефективність транскутанної мікроотокової електростимуляції при лікуванні нейрогенного гіпертонусу сфінктера сечового міхура у собак з травмами хребта.....	67
Тимошенко О.П., Сидельов В.В. Реабілітаційний потенціал свійських котів і собак в умовах притулку для тварин.....	69
Ренгач Д.І., Тішкіна Н.М., Семьонов О.В. Діагностичні критерії ідіопатичного циститу котячих.....	72
Семьонов О.В., Шкваря М.М., Тішкіна Н.М., Тимченко К.А. Діагностика та лікування ідіопатичного циститу у kota.....	74
Андріяш О.Є., Тішкіна Н.М. Особливості діагностики та лікування синдрому триадиту в котів.....	77
Римський В.В. Кореляційні взаємозв'язки між показниками антиоксидантного статусу та ехокардіографічними параметрами у собак із міксоматозною дегенерацією мітрального клапану.....	79
Богдан А.А., Суслowa Н.І. Оцінка якості сну у собак за ідіопатичної епілепсії.....	81
Білий Д.Д. Стоматологічні хвороби у собак.....	83
Кмітевич Є.О., Шарандак П.В., Грушанська Н.Г. Гематологічні зміни у собак хворих на бабезіоз.....	85
Троценко К.А., Шарандак П.В., Грушанська Н.Г. Езофагостомічне ентеральне годування котів за патологій печінки: техніка, показання та клінічне значення.....	88
Розумнюк А.В., Костенко В.М., Огрудков М.С. Захист кожної клітини.....	89
Селезньов Д.Г., Цвіліховський М.І. <i>Toceranib phosphate</i> у лікуванні собак за пухлин ендокринної системи: клінічні результати, комбіновані підходи та перспективи застосування інгібіторів тирозинкіназ.....	91
Кожин В.А., Чухно В.С., Колінчук Р.В. Ультразвукові особливості дослідження полікістозу нирок у собак.....	93
Кожин В.А., Чухно В.С., Колінчук Р.В. Ультразвукові особливості дослідження жовчокам'яної хвороби у собак.....	95
Горюк Ю.В. Фармакологічні аспекти застосування бактеріофагів у терапії зовнішнього отиту собак.....	97
Рудяшко В.С., Канівець Н.С., Шелудько А.О. Дослідження сечі собак за хвороб печінки та нирок.....	99
Дмитренко Н.І., Канівець Н.С., Козка А.О. Цукровий діабет у собак і котів: вікова і породна схильність, візуальна діагностика.....	101
Улько Л.Г. Методи контролю <i>remphigus foliaceus</i>	103
Возіян В., Дубін Р.А. Діагностика та лікування ідіопатичного циститу у котів.....	105
Возіян В., Дубін Р.А. Діагностика та лікування собак за гострого панкреатиту.....	107
Кушнір В.Ю., Сніцар К.О. Порушення вітамінно-мінерального балансу у собак: діагностика та корекція.....	109
Лігоміна І.П., Сокульський І.М., Побірський М.М., Соловйова Л.М. Біохімічні та морфологічні зміни у собак і котів за метаболічних та інвазійних патологій.....	111
Федоренко І.О., Алексєєва А.А. Сечокам'яна хвороба – найпоширеніша урологічна патологія у котів.....	113
Харченко А.В., Мельник А.Ю., Білик Б.П. Динаміка клініко-біохімічних показників у котів з печінковим ліпідозом за різних схем терапії.....	116
Білик Б.П., Мельник А.Ю., Харченко А.В. Діагностика та порівняльна оцінка методів лікування котів, хворих на панкреатит.....	120
Остапенко Є.О., Землянський А.О. Гастрит в собак.....	124
Свірчук О.В., Землянський А.О. Панкреатит в собак.....	126

Секція 4. Внутрішні хвороби птиці

Дубін Р.А. Вплив пробіотичних препаратів на мікробіоту та продуктивність курчат-бройлерів.....	129
Мельник А.Ю., Сакара В.С., Дубін О.М. Фракційний склад кальцію в курчат-бройлерів за використання вітамінного препарату.....	132
Трофім'як М.Л., Слівінська Л.Г. Модуляція мікробіому кишечника курей-несучок за допомогою пребіотиків.....	136

Секція 5. Актуальні проблеми ветеринарної токсикології та фармації

Мандигра Ю.М., Воловик Г.П., Бойко О.П., Долецький С.П., Мандигра М.С. Ветеринарно-санітарні заходи забезпечення здоров'я сільськогосподарських тварин.....	139
Кошевой В.І., Науменко С.В., Беспалова І.І. Антиоксидантна дія наночастинок цинку карбонату у самців кролів.....	142
Бойко Г.В., Бойко Н.І., Бойко Ю.В. Вплив комбінованого Т-2 та зеараленонтоксикозу на динаміку маси тіла курчат-бройлерів.....	144
Яценко І.В., Козачок В. До питання судово-ветеринарної класифікації ранових ушкоджень, заподіяних гострими зброями.....	147
Чумак В.О. Перспективи використання культури клітин у дослідженнях кормових добавок.....	150
Чернай Д.С., Рубленко С.В. Мікробіологічний склад повітря та поверхонь приміщень у ветеринарних клініках.....	151